

Sizi rahatsız etmeye geldim!
Ali Şeriatî

Fecr Yayınları 127
ALİ ŞERİATİ Bütün
Eserleri 22

Dine Karşı Din

Eserin Orijinal Adı
Mezheb Aleyhi Mezheb

Tercüme
Dođan Özlük

Editörler
Prof. Dr. Hicabi Kırlangıç
Prof. Dr. Derya Örs

Tashih ve Redakte
Doç. Dr. Murat Demirkol
Cahit Ezerbolatođlu

© FCR Yayın Reklam Bilgisayar Sanayi ve Ticaret Ltd. Őti.
Sertifika No: 13178

ISBN 978-605-9652-99-5

13. Baskı: Ekim 2018

Kapak ve İç Konsept: TN İletişim
Sayfa Düzeni: FCR
Baskı: Aydan Basın Yayın Ltd. Őti.
Örnek Sanayi Sitesi Alinteri Bulv. 364. Sk. No: 4
Tel: 0312. 354 46 27 Ostim/Ankara

**FCR Yayın Reklam Bilgisayar
San. ve Tic. Ltd. Őti.**

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sok. No: 14/1
Ulus - Altındađ / Ankara

Tel : 0312. 310 08 60
Faks : 0312. 311 47 89
web : www.fcr.com.tr
e-posta : fcr@fcr.com.tr

ALİ ŞERİATİ

Dine Karşı Din

FECR

Ankara 2018

İÇİNDEKİLER

- 06 Ali Şeriatı
- 07 Yayıncının Notu
- 11 Açıklama

BİRİNCİ BÖLÜM

- 13 **Dine Karşı Din**
- 19 Küfür
- 19 Şirk
- 20 Putperestlik
- 21 Şirk Dininin Özellikleri
- 21 Tevhid
- 23 Samiri
- 23 Belam Baura
- 24 Ferisiler
- 26 İnkılapçı Din Ne Demek?
- 27 Meşrulaştıran Din Ne Demek?
- 27 İyiliği Emretmek ve Kötülükten Sakındırmak
- 28 Şirk Dininin Devamı
- 29 Şirk Dininin Kurucu ve Koruyucularının Karargâhı
- 29 Şirk Dininin Kaynağı
- 30 Afyon Dini
- 30 Murcie ve Sorumluluğun Kaldırılması
- 30 Şirk Dininin Tezahür Biçimi
- 34 Allah, İnsanlar
- 35 Tağuta Kulluk Edenler
- 39 Küfür Dini ve İslam Dini
- 40 Tarihe Hükmeden Küfür Dini
- 41 Mal Halka Aittir
- 42 Allah'ın Ailesi
- 42 Sınıfsal ve İrksal Bölünmelerin Onaylanması
- 43 Yaraticılık ve Rablik
- 43 Medine: İdeal Toplum Modeli
- 45 Eski İran'da Din
- 45 Birinci ve İkinci Sınıf
- 46 Üçüncü Sınıf
- 47 Sınıfsal Yapıyı Meşrulaştıran Mubedler/Zerdüşî Din Adamları
- 49 Tevhid Dininin Peygamberleri

- 49 Şirk Dini
52 Aydınların Yanılığa Düşükleri Nokta
53 Âlimlerin ve Aydınların Misyonu

İKİNCİ BÖLÜM

- 61 **Anne Baba Biz Suçluyuz**
63 Mahalle Büyüklüğünde Bir Dünya
65 Biz Suçluyuz!
76 İki Büyük Yanılığ ve Meşhur Hata
81 Rahmî Dünya Görüşü
82 “Yapma!” Dini
84 Namaz
86 Oruç
86 Hacca Gelince
92 Kербela Destanı
99 Tevessül
100 Şefaaf
104 Velayet
108 İmamet
116 Adalet
119 Hac
122 Kur’an
134 Kербela
140 Ahiret
142 Dua
147 Kaza ve Kader
154 Züht, Kanaat, Sabır, Tevekkül
156 İntizar

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

- 173 Evet, Öyleydi Kardeşim...

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

- 193 **Ekler**
195 “Arnold Toynbee” ile Medeniyet ve Din Üzerine Söyleşi
199 Hoşçakal Şehadet Şehri
210 Papa ve Marks Olmasaydı
220 Açık Oturum: Sorulara ve Eleştirilere Cevaplar
276 İkinci Oturum
311 Bir Öğrenciyle Söyleşi

ALİ ŞERİATI

23 Kasım 1933'te Horasan eyaletine bağlı Sebzivar'ın Mezinan köyünde dünyaya geldi. 1950'de Meşhed'deki Öğretmen Koleji'ne girdi. 1952'de Meşhed yakınlarındaki Ahmedâbâd köyünde öğretmenliğe başladı. 1955 yılında Mekteb-i Vâsita'yı yazdı. Ebuzer-i Gıfari'yi tercüme etti. 1956'da Meşhed Üniversitesi'ne girdi. Ulusal Direniş Hareketi'ne üye olduğundan, babası ve diğer üyelerle birlikte tutuklandı, altı ay tutuklu kaldı. 1959'da Alexis Carrel'den Dua'yı tercüme etti. Üniversiteden başarıyla mezun oldu. 1960'ta Fransa'ya gönderildi, orada sosyoloji ve dinler tarihi üzerine çalıştı. Cezayir Kurtuluş Hareketi'ne aktif olarak katıldı. Bu faaliyetlerinden dolayı Paris'te tutuklandı; bu arada birçok makale, konuşma ve çevirisi değişik dergilerde yayımlandı. Sosyoloji ve dinler tarihi alanında doktorasını tamamlayarak 1962'de İran'a dönerken sınırda tutuklandı; aylarca hapiste kaldı. Hapisten çıktıktan sonra öğretmenlik yapmaya başladı ve Meşhed Üniversitesi ve diğer merkezlerde konferanslar verdi. Hüseyiniye-i İrşad 1973 Eylül'ünde kapatıldı. Savak, Şeriatî'yi aramaya başladı. Kendisini bulamayınca babasını tutukladı. Babası bir yıl kadar hapsedildi. Şeriatî teslim oldu ve on sekiz ay hücrede kaldı. 1975-77 arası Savak'ın takibinden sürekli kaçıp başkalarının evlerinde kalarak çalışmalarına devam etti. Sabahlara kadar süren konuşmalar yaptı. 16 Mayıs 1977'de Avrupa'ya hicret etti. Otuz gün sonra İngiliz İstihbaratı'nın yardımıyla Savak tarafından şehit edildi.

YAYINCININ NOTU

Yaynevimiz, Şeriatî düşüncesini külliyyat olarak okurlarına sunmakla önemli bir hizmet vermektedir. Merhum Şeriatî, dünyanın bugün yaşayan iki önemli medeniyeti olan, İslam ve Batı medeniyetini yakından tanıma fırsatı bulmuş ender şahsiyetlerden biridir. Dahası, bir sosyolog gözüyle incelediği konuları, dahiyane bir düşünce işçiliği ile işlemiş ve Fars edebiyatının kendisine kazandırdığı akıcı üslupla ortaya koymuştur. Bilimsel liyakati, özgün bakış açısı, dindarlığı ve inandığı doğrular uğruna can verecek kadar yürekli kişiliği ile sadece İran gençliğini arkasından sürüklemekle kalmamış, dünya Müslümanlarının öze dönüş çabasına katkıda bulunarak bir döneme damgasını vurmuştur. Onun bu özgün ve özgürlükçü tutumu, sadece İslam düşmanlarının tepkisini çekmekle ve onlar tarafından şehit edilmekle kalmamış, dost ve kardeş bildiği Müslümanlardan da çok büyük tepkiler almıştır. Çünkü onun düşünceleri, Batılı saldırı karşısında çok derin ve güçlü bir mukavemet oluştururken İslam geleneğini kirleten ve çöküntüye sebep olan bidat ve hurafelere de ağır darbe indiriyordu. Tabii bu da bilinçsiz kesimler nezdinde İslam'ın kendisine yapılan bir saldırı olarak algılanıyordu.

Kendi tabiriyle içinde doğup büyüdüğü geleneksel Safevî Şiîliğine yönelttiği eleştiriler yüzünden İran'da dışlanırken, Şiî bakış açısı nedeniyle de Sünnî dünyadan önemli tepkiler almıştır. Ancak Şeriatî, her ne kadar Ali Şiası ve Safevî Şiası ayrımı yapsa ve Safevî Şiîliğini eleştirse de eleştirdiği düşünceden bütünüyle kurtulamamış ve söz konusu etkilerle Sünnî dünyanın kabul

edemeyeceği kimi düşünceler serdedebilmiştir. Sahabiler hakkında kullandığı ifadeler hoşgörü sınırını zorlayan kusurlar olarak değerlendirilebilir. Ayrıca yaşadığı çağ ve çevrenin etkisiyle Fransız sosyalistlerinden etkilendiği ve kimi yorumlarında bu etkinin izlerinin görüldüğü de söylenebilir.

Ali Şeriati'nin de her insan gibi hata edebileceğini, hatalarının ve savaplarının sadece kendisini bağlayacağını okuyucunun takdir edebileceğine inanıyoruz. Fecr Yayınevi olarak, ölçümümüzün Kur'an-ı Kerim ve onun numune-i timsali olan Hz. Peygamber (a.s) olduğuna inanıyor, Şeriati de dahil bütün insanların bu ölçüler içinde değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Onun her görüşünü onaylamadığımız halde eserlerini yayınlıyor, ama katılmadığımız görüşlerine de müdahale etmeyi uygun görmüyoruz. Çünkü böyle bir müdahalenin düşüncelerin doğru anlaşılmasına engel olacağı, bunun da hem yazar hem okur açısından bir hak ihlali sayılacağı kanaatindeyiz. Buna rağmen kimileri, tasvip etmedikleri düşüncelerden dolayı bilinçsiz okuyucuların olumsuz etkileneceği gerekçesiyle vebal alacağımızı düşünebilirler. Fakat biz, genelde Müslüman olmanın, özelde Şeriati okuru olmanın, okuduğu her şeyi kabullenen değil, eleştiren bir seviye gerektirdiğini düşünüyoruz. Dolayısıyla bütün olumsuzluklarına ve kusurlarına rağmen Şeriati'nin o engin birikiminin bizlere çok şey kazandırdığına ve kazandıracığına inanarak eserlerini külliyat olarak yayınlamaya karar vermiş bulunuyoruz. Buna paralel olarak hem Fars hem de Türk edebiyatına vukufiyetiyle temayüz etmiş mütercimlerden oluşan bir heyet oluşturarak eserlerin en az hata ile çevrilmesine de özen gösterdik. Bu nedenle tercümeleler, sadece söz konusu eserleri dağınık vaziyette sunulmaktan kurtarmayacak, Şeriati okurunun liyakatsiz tercümelelerden çektiği sıkıntıları da asgariye indirecektir.

Külliyattaki kitapların bazılarında yazara ait olmayan dipnotlar yer almaktadır, İran'daki Dr. Ali Şeriati Eserlerini Derleme Bürosu tarafından eklenen notların sonunda (Derleyen), yayınevi-

miz tarafından ilave edilen notların sonunda (Fecr), mütercimlerin ilave ettiği notların sonunda ise (Çev.) ifadeleri kullanılmıştır. Bunların dışındaki dipnotlar Ali Şeriatî'ye aittir.

Bütün hassasiyet ve çabamıza rağmen, insan olmamız hasebiyle gözümüzden kaçan kusurlar olursa okurumuzdan özür diler, eleştirilerine müteşekkir kalırız. Bu vesileyle Şeriatî'ye Allah'tan rahmet diler; başta değerli mütercimler olmak üzere, editörlere, tashih ve redakte heyetine ve eserlerin sizlere ulaşmasında emeği geçen bütün dostlara gönülden teşekkür ederiz.

FECR YAYINEVİ

AÇIKLAMA

Bu kitap üç ana bölüm ile ekler bölümü olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır. Dördüncü bölümü de birbirinden farklı dört konu teşkil etmektedir. Kitabı oluşturan bölümler şunlardır:

1- Dine Karşı Din: Bu konferans 22–23 Mordad H.Ş 1349 tarihleri arasında Hüseyniye-i İrşad'da verilmiştir. Konferans o dönemde metne aktarılmış ve Şeriatî tarafından da uygun görülmüştür. Bu nedenle “Yayın Kurulu” söz konusu metni ses kayıtları ile karşıladıktan sonra çok sınırlı düzeltmelerle yetinmiştir.

2- Anne Baba Biz Suçluyuz: Bu bölüm de aslında 8. 8. 1350 tarihinde Hüseyniye-i İrşad'da sunulan bir konferanstan oluşmaktadır ki daha sonra Şeriatî'nin kendisi bazı yerlerini tashih edip eklemelerde bulunmuş ve kitap olarak basılmıştır.

3- Evet, Öyleydi Kardeşim: Bu bölüm Şeriatî'nin 18. 8. 1350 tarihinde Hüseyniye-i İrşad'da verdiği konferans olup daha sonra üzerinde bazı değişiklikler ve eklemeler yapmıştır. Gerekli açıklamalar metnin kendisinde mevcuttur.

4- Ekler: Bu bölüm şu alt başlıklardan oluşmaktadır:

a- Arnold Toynbee, Medeniyet-Din: Bu kısım, tamamı Ali Şeriatî tarafından yazılan soru ve cevaplardan oluşmaktadır. Öyle anlaşıyor ki Şeriatî, Meşhet'te Arnold Toynbee ile arasında geçen münazarayı kaleme almış. Şunu da hatırlatmakta fayda vardır. Bu kısım ilk defa yayımlanıyor. Bu el yazılarının ne zaman kaleme alındığı bilinmemektedir.

b- Hoşçakal Şehadet Şehri: Şeriatî bu kısmı 1351'in İsfend ayında üniversitedeki görevine son verilmesinin ardından kaleme almıştır.

c- Papa ve Marks Olmasaydı: Bu kısım da Şeriatı tarafından kaleme alınmıŐ olup ne zaman yazıldığı bilinmemektedir.

d- Açık Oturum/Panel: Soru ve Eleştirilere Cevaplar: Adından da anlaŐılacađı gibi bu kısım genelde Hüseyniye-i IrŐad, özelde ise Şeriatı ile ilgili soru ve eleştirilere verilen cevapları kapsamaktadır. Bu nedenle 23. 9. 1350 tarihinde gerçekleŐen birinci bölüme Şeriatı'nın yanı sıra Hüseyniye-i IrŐad'da faaliyet gösteren ve konferans verenler de katılmıŐtır. Programın akıŐı, konular arasındaki iliŐki ve program bütünlüğü açısından panele katılan diğer konuŐmacıların konuŐmalarını silmek mümkün olmadığından, onların da isim ve konuŐmalarını aynen aktardık. Değerli okuyucular daha fazla bilgi ve daha geniŐ açıklama için bu bölüme müracaat edebilirler.

Şehit đretmen Dr. Ali Şeriatı'nın
Bütün Eserlerini Derleme ve Düzenleme Kurulu